IQRO JURNALI , IQRO JOURNAL, ИКРО ЖУРНАЛИ
ISSN:2181-4341| wordlyknowledge.uz/index.php/iqro
Volume 23. Issue 02. Sentabr, 2026

MAKROIQTISODIY BEQARORLIKNING IQTISODIY INQIROZ HOLATIGA TA'SIRI: SHAROIT VA IQTISODIYOTDA RISKLARNI BOSHQARISHGA YONDASHUVLAR

Jumaniyozova Barchinoy Jamshid qizi
O'zbekiston Respublikasi
Bank-moliya akademiyasi magistranti
jumaniyozovabarchinoy40@gmail.com
https://doi.org/10.5281/zenodo.22987797

Annotatsiya. Mazkur maqolada makroiqtisodiy beqarorlikning iqtisodiy inqiroz holatiga ta'sir etish mexanizmlari va iqtisodiyotda risklarni boshqarishning ustuvor yo'nalishlari tadqiq etiladi. Inflyatsiya, ishsizlik, kredit va likvidlik sharoitlari, tashqi savdo, fiskal muvozanat hamda global shoklarning iqtisodiy faollikka ta'siri tizimlashtiriladi. O'zbekistonning 2025-yildagi rasmiy makroiqtisodiy ko'rsatkichlari xalqaro ilmiy tadqiqotlar bilan uyg'un holda tahlil qilinib, erta ogohlantirish, makroprudensial nazorat, kontrsiklik fiskal siyosat, ijtimoiy himoya va korxonalar risk-menejmentini takomillashtirish bo'yicha takliflar ishlab chiqiladi.
Kalit so'zlar: makroiqtisodiy beqarorlik, iqtisodiy inqiroz, iqtisodiy risk, inflyatsiya, ishsizlik, moliyaviy barqarorlik, makroprudensial siyosat, fiskal siyosat, monetar siyosat, risklarni boshqarish.

Abstract. This article examines the mechanisms through which macroeconomic instability may affect the emergence and deepening of an economic crisis and identifies priority approaches to economic risk management. Inflation, unemployment, credit and liquidity conditions, external trade, fiscal imbalances and global shocks are analyzed as interconnected risk channels. Uzbekistan's official macroeconomic indicators for 2025 are considered together with international research evidence, and proposals are developed on early-warning systems, macroprudential supervision, countercyclical fiscal policy, social protection and corporate risk management.
Keywords: macroeconomic instability, economic crisis, economic risk, inflation, unemployment, financial stability, macroprudential policy, fiscal policy, monetary policy, risk management.

Kirish

Jahon iqtisodiyotida ishlab chiqarish, moliya, savdo va kapital oqimlarining o'zaro bog'liqligi kuchayib borayotgan sharoitda makroiqtisodiy beqarorlik milliy iqtisodiyotlar uchun muhim xavf omiliga aylanmoqda. Narxlarning keskin o'zgarishi, moliyaviy sharoitlarning qat'iylashuvi, tashqi talabning pasayishi, valyuta va qarz bozorlaridagi tebranishlar bir-birini kuchaytirib, iqtisodiy faollik, investitsiya va bandlikka salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin.

Makroiqtisodiy beqarorlik alohida bir ko'rsatkichning yomonlashuvi bilan cheklanmaydi. U real sektor, moliya tizimi, davlat moliyasi va uy xo'jaliklari o'rtasidagi uzatish kanallari orqali tizimli tus oladi. Stiglitz (2011) chuqur iqtisodiy pasayishlarni tushuntirishda moliyaviy tizim, kredit ta'minoti va iqtisodiy shoklarning kuchayish mexanizmlarini hisobga olish zarurligini

ko‘rsatadi. Nakatani (2020) esa makroprudensial siyosat kredit kanali orqali bank inqirozi ehtimoliga ta’sir qilishi va uning samarasi boshqa makroiqtisodiy siyosatlar bilan muvofiqlashtirishga bog‘liqligini aniqlagan.

O‘zbekiston uchun ham makroiqtisodiy risklarni oldindan aniqlash va boshqarish masalasi muhimdir. Milliy statistika qo‘mitasining 2025-yil yakunlariga ko‘ra, mamlakat YAIMi joriy narxlarda 1 849,7 trln so‘mga yetib, real hisobda 7,7 foiz o‘sdi. Shu bilan birga, iste’mol narxlari indeksi yil yakunida 107,3 foizni tashkil etdi. Jahon banki 2025-yil uchun iste’mol narxlari inflyatsiyasini 8,8 foiz va ishsizlikni 4,6 foiz deb qayd etadi. Ushbu ko‘rsatkichlar joriy iqtisodiy o‘sishning yuqoriligini ko‘rsatsa-da, tashqi va ichki shoklar sharoitida risklarni kompleks monitoring qilish zaruratini saqlab qoladi.

Maqolaning maqsadi makroiqtisodiy beqarorlikning iqtisodiy inqirozga ta’sir kanallarini tizimlashtirish, O‘zbekistonning amaldagi makroiqtisodiy holatini tegishli indikatorlar asosida baholash va risklarni boshqarishning tashkiliy-iqtisodiy yondashuvlarini taklif etishdan iborat.

Adabiyotlar sharhi

Makroiqtisodiy beqarorlik va iqtisodiy inqirozlarning shakllanishi bo‘yicha ilmiy adabiyotlarda moliyaviy tizimdagi risklar, kredit sikllari, inflyatsiya va iqtisodiy siyosatning o‘zaro bog‘liqligiga alohida e’tibor qaratiladi. Stiglitz tadqiqotida iqtisodiy inqirozlarni faqat an’anaviy makroiqtisodiy ko‘rsatkichlar bilan tushuntirish yetarli emasligi, moliyaviy tizim va kredit mexanizmlarining iqtisodiy tebranishlarni kuchaytirishdagi rolini hisobga olish zarurligi asoslangan.

Makroprudensial siyosatga bag‘ishlangan tadqiqotlarda moliyaviy barqarorlikni ta’minlash uchun tizimli risklarni ular inqirozga aylanishidan oldin aniqlash muhimligi ta’kidlanadi. Mizen, Rubio va Turner makroprudensial siyosatni moliyaviy inqirozlarning xavfi va iqtisodiy zararini kamaytirishga qaratilgan muhim boshqaruv vositasi sifatida ko‘rsatadi. Mizen, Rubio va Turner (2018)

Fernández-Gallardo tadqiqotida makroprudensial siyosatning qat’iylashtirilishi tizimli moliyaviy inqirozlar yuz berish chastotasini kamaytirishi hamda kelgusidagi inqirozlarda ishlab chiqarish yo‘qotishlarini yumshatishi aniqlangan. Bu natija risklarni boshqarishda profilaktik choralar inqiroz yuz bergandan keyingi choralar bilan cheklanib qolmasligi kerakligini ko‘rsatadi. Fernández-Gallardo (2022)

Igan va hammualliflar makroprudensial vositalar moliyaviy zaifliklarning to‘planishini cheklash, iqtisodiyotning salbiy shoklarga chidamliligini oshirish va moliyaviy siklning real sektorga ta’sirini yumshatishda muhimligini ko‘rsatadi. Shu bilan birga, ularning samaradorligi iqtisodiy sharoit va boshqa siyosat vositalari bilan o‘zaro bog‘liqligiga qarab farqlanishi qayd etilgan. Igan va boshq. (2023)

Pul-kredit va makroprudensial siyosatning o‘zaro muvofiqligi ham ilmiy adabiyotlarda muhim yo‘nalish hisoblanadi. Jiang va hammualliflar moliyaviy barqarorlikni ta’minlashda monetar va makroprudensial siyosatni iqtisodiy vaziyatga mos ravishda muvofiqlashtirish banklarning risk qabul qilishi hamda aktivlar bozoridagi nomutanosibliklarni boshqarishda muhimligini aniqlagan. Jiang va boshq. (2019)

Umuman, mavjud ilmiy tadqiqotlar makroiqtisodiy beqarorlik → moliyaviy risklarning kuchayishi → kredit va investitsiya faolligining pasayishi → real sektor va bandlikka salbiy

ta’sir ko‘rinishidagi bog‘liqlik mavjudligini ko‘rsatadi. Shu sababli O‘zbekiston sharoitida makroiqtisodiy risklarni boshqarishda inflyatsiya, kreditlash, likvidlik, tashqi savdo, fiskal holat va bandlik ko‘rsatkichlarini yagona monitoring tizimida kuzatish hamda monetar, fiskal va makroprudensial choralarni o‘zaro muvofiqlashtirish maqsadga muvofiq.

Asosiy va nazariy qism

Makroiqtisodiy beqarorlik iqtisodiyotning asosiy ko‘rsatkichlari o‘rtasidagi muvozanatning buzilishi va ularning yuqori o‘zgaruvchanligi bilan tavsiflanadi. Bunda inflyatsiya, iqtisodiy o‘sish, bandlik, kreditlash, davlat moliyasi, tashqi savdo va valyuta bozori ko‘rsatkichlaridagi salbiy siljishlar bir-birini kuchaytirishi mumkin. Inqiroz esa ushbu nomutanosibliklar real ishlab chiqarish, moliyaviy vositachilik va aholi daromadlariga sezilarli zarar yetkazadigan darajaga yetgan holat sifatida qaraladi.

Makroiqtisodiy risklarning birinchi muhim kanali narxlar barqarorligi bilan bog‘liq. Yuqori va o‘zgaruvchan inflyatsiya uy xo‘jaliklarining real xarid qobiliyatini pasaytiradi, korxonalarning xarajat va daromadlarini rejalashtirishini qiyinlashtiradi hamda uzoq muddatli investitsion qarorlar noaniqligini oshiradi. Mardoyan va Sargsyan (2025) zamonaviy sharoitda markaziy banklar bir vaqtning o‘zida inflyatsiyani cheklash va moliyaviy barqarorlikni saqlash vazifasiga duch kelayotganini ta’kidlaydi.

Ikkinchi kanal moliyaviy tizim va kredit bilan bog‘liq. Kreditning haddan tashqari tez o‘sishi, qarzdorlikning yuqori darajasi va aktivlar narxidagi nomutanosibliklar iqtisodiy o‘sish davrida yashirin risklarni to‘plashi mumkin. Salbiy shok yuz berganda esa banklar kredit shartlarini keskin qat’iylashtirishi, bu investitsiya va iste’molning qisqarishiga olib kelishi mumkin. Galati va Moessner (2012; 2018) makroprudensial vositalarning asosiy vazifasi moliyaviy sikl va tizimli risklarni nazorat qilish ekanini ko‘rsatadi.

Uchinchi kanal tashqi iqtisodiy omillar bilan belgilanadi. Eksport bozorlari, xomashyo va energiya narxlari, valyuta kurslari, kapital oqimlari va pul o‘tkazmalaridagi o‘zgarishlar ichki talab va to‘lov balansiga ta’sir ko‘rsatadi. Ochiq iqtisodiyotda tashqi shoklarning ichki sektorlarga o‘tish tezligi yuqori bo‘lishi mumkin. Shu bois eksport tarkibini diversifikatsiya qilish, valyuta va likvidlik zaxiralarini boshqarish hamda tashqi qarz barqarorligini nazorat qilish risk-menejmentning muhim qismidir.

To‘rtinchi kanal fiskal barqarorlik bilan bog‘liq. Iqtisodiy pasayish davrida byudjet daromadlarining sekinlashuvi va ijtimoiy xarajatlarning oshishi fiskal bosimni kuchaytirishi mumkin. Shu sababli yuqori o‘sish davrida fiskal zaxiralar yaratish, qarz risklarini cheklash va davlat xarajatlari samaradorligini oshirish inqiroz davrida iqtisodiyotni qo‘llab-quvvatlash imkoniyatini kengaytiradi.

Beshinchi kanal mehnat bozori va aholi daromadlaridir. Ishsizlikning oshishi iste’mol talabini qisqartirib, korxonalar savdosi va investitsiya faolligiga qo‘shimcha bosim yaratadi. Shu sababli bandlik siyosati va manzilli ijtimoiy himoya faqat ijtimoiy vazifa emas, balki iqtisodiy pasayishning ikkilamchi ta’sirlarini yumshatuvchi makroiqtisodiy vosita ham hisoblanadi.

Makroiqtisodiy beqarorlikning inqirozga aylanish jarayonini shartli ravishda quyidagicha ifodalash mumkin: tashqi yoki ichki shok → narx, kredit yoki talabdagi o‘zgarish → korxonalar va uy xo‘jaliklari moliyaviy holatining yomonlashuvi → investitsiya va iste’molning qisqarishi → ishlab chiqarish va bandlikning pasayishi → fiskal va moliyaviy bosimning kuchayishi.

Ushbu zanjirning qaysi bosqichida samarali siyosiy choralar ko‘rilishi inqirozning ko‘lami va davomiyligiga ta’sir qiladi.

Shu jihatdan risklarni boshqarish reaktiv emas, profilaktik xususiyatga ega bo‘lishi kerak. Erta ogohlantirish tizimida iqtisodiy o‘sish, inflyatsiya, ishsizlik, kredit o‘sishi, muammoli kreditlar, davlat qarzi, byudjet balansi, joriy hisob, xalqaro zaxiralar va tashqi savdo ko‘rsatkichlarini birgalikda kuzatish maqsadga muvofiq. Brave va López (2017) moliyaviy barqarorlik holatlari ehtimolini prognozlash makroprudensial qarorlarni kalibrlash uchun foydalanilishi mumkinligini ko‘rsatadi.

O‘zbekiston iqtisodiyotining 2025-yildagi natijalari real sektor va tashqi savdoda sezilarli o‘sish kuzatilganini ko‘rsatadi. Milliy statistika qo‘mitasi ma’lumotiga ko‘ra, YAIM 7,7 foiz, sanoat 6,8 foiz, bozor xizmatlari 14,7 foiz, tashqi savdo aylanmasi 20,7 foiz, eksport 24 foiz va import 18,5 foizga oshgan. Aholining real jami daromadlari 9,2 foizga ko‘paygan. Ushbu raqamlar 2025-yilda iqtisodiy faollik yuqori bo‘lganini ko‘rsatadi.

Biroq makroiqtisodiy barqarorlikni faqat YAIM o‘sishi bilan baholash yetarli emas. Jahon banki ma’lumotlarida 2025-yilda O‘zbekistonning joriy hisob taqchilligi 3,3 foiz YAIMni tashkil etgani, ishsizlik 4,6 foiz va yillik iste’mol narxlari inflyatsiyasi 8,8 foiz bo‘lgani qayd etiladi. Shu bilan birga, mamlakat tashqi energiya narxlari, asosiy savdo hamkorlaridagi iqtisodiy faollik va pul o‘tkazmalaridagi o‘zgarishlarga sezgir bo‘lib qolmoqda.

Mazkur sharoitda makroiqtisodiy risklarni boshqarish tizimida uch darajali yondashuv maqsadga muvofiq. Birinchi daraja — davlat miqyosidagi makroiqtisodiy monitoring va siyosat muvofiqligi; ikkinchi daraja — bank va moliya institutlarida kapital, likvidlik va kredit risklarini boshqarish; uchinchi daraja — korxonalarda ssenariyli rejalashtirish, pul oqimlari, qarzdorlik, valyuta va ta’minot zanjiri risklarini boshqarish.

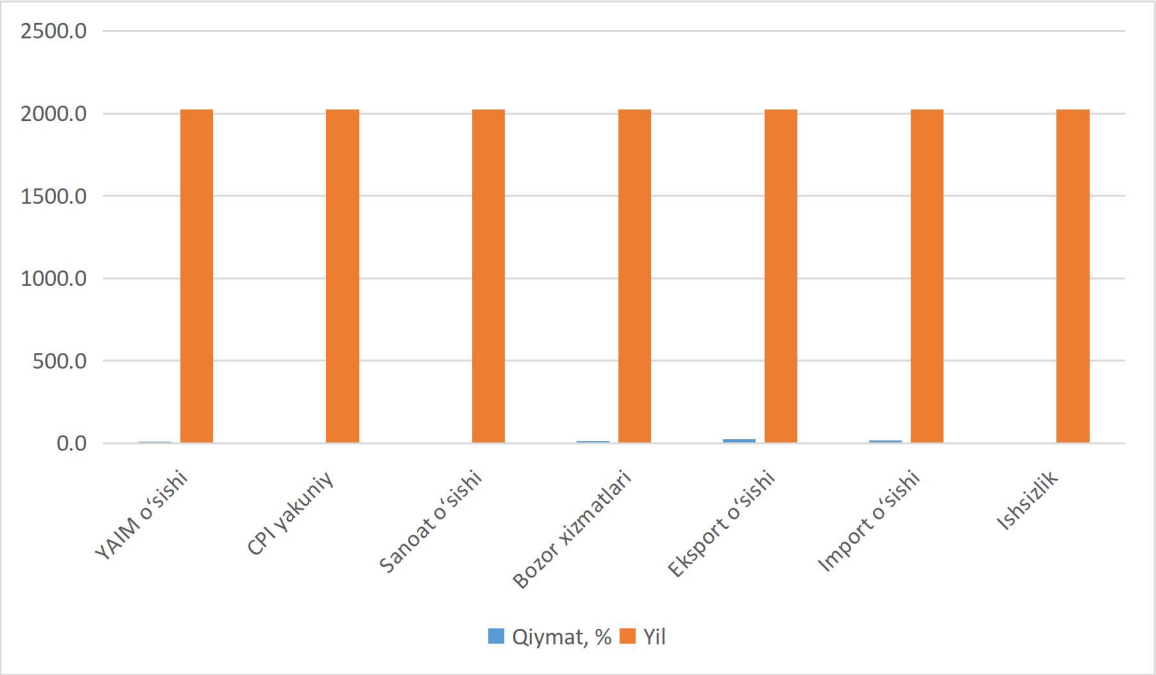
1-jadval

Makroiqtisodiy beqarorlikning asosiy risk kanallari va boshqarish mexanizmlari

Risk yo‘nalishi	Asosiy indikator	Ehtimoliy iqtisodiy ta’sir	Boshqarish mexanizmi
Narxlar barqarorligi	Inflyatsiya, CPI	Real daromad va rejalashtirishga bosim	Monetar siyosat, inflyatsion monitoring
Moliyaviy risk	Kredit o‘sishi, NPL, likvidlik	Kredit qisqarishi va investitsiya pasayishi	Makroprudensial nazorat, stress-test
Tashqi risk	Eksport, import, kurs, joriy hisob	Tashqi talab va valyuta bosimi	Diversifikatsiya, zaxiralar, valyuta riskini boshqarish
Fiskal risk	Defitsit, davlat qarzi	Fiskal imkoniyatning torayishi	Kontrsiklik rejalashtirish, qarz nazorati
Mehnat bozori	Ishsizlik, real daromad	Iste’mol va talabning qisqarishi	Bandlik dasturlari, manzilli ijtimoiy himoya
O‘zbekiston 2025	YAIM +7,7%; CPI 107,3%; eksport +24%	Yuqori faollik, biroq risk monitoringi zarur	Ko‘rsatkichlarni kompleks kuzatish

Manba: O‘zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo‘mitasi, Jahon banki ma’lumotlari hamda Stiglitz (2011), Nakatani (2020), Galati va Moessner (2018) tadqiqotlari asosida muallif tomonidan tuzilgan.

Jadval ma’lumotlari makroiqtisodiy risklarning o‘zaro bog‘langanligini ko‘rsatadi. Narxlar, kredit, tashqi sektor, fiskal holat va bandlikdagi o‘zgarishlar alohida kuzatilishi bilan birga, ularning o‘zaro ta’siri ham baholanishi kerak. 2025-yilda O‘zbekistonda yuqori iqtisodiy o‘sish va eksport faolligi kuzatilgan bo‘lsa-da, inflyatsiya, tashqi muhit va moliyaviy sharoit bilan bog‘liq risklarni erta aniqlash tizimi barqaror rivojlanish uchun muhim bo‘lib qoladi.

1-rasm. O‘zbekistonning ayrim makroiqtisodiy ko‘rsatkichlari, 2025-yil, %

Manba: O‘zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo‘mitasi va Jahon banki ma’lumotlari asosida muallif tomonidan tuzilgan.

CPI bo‘yicha 7,3 foiz ko‘rsatkich 2025-yil dekabridagi iste’mol narxlari indeksining 107,3 foiz bo‘lishidan kelib chiqadigan yil yakuni narx o‘sishini ifodalaydi; ishsizlik 4,6 foiz Jahon bankining ILO modellashtirilgan bahosidir. Qolgan o‘sish ko‘rsatkichlari O‘zbekiston Milliy statistika qo‘mitasining 2025-yil yakunlari bo‘yicha ma’lumotlaridir.

Grafik 2025-yilda eksport, import va bozor xizmatlarining o‘sish sur’atlari YAIM va sanoat o‘sishidan yuqori bo‘lganini ko‘rsatadi. Bu tashqi savdo va xizmatlarning iqtisodiy faollikdagi rolini ifodalaydi. Shu bilan birga, inflyatsiya va ishsizlik kabi ko‘rsatkichlar makroiqtisodiy risklarni baholashda alohida monitoring qilinishi lozim.

Makroiqtisodiy risklarni boshqarishda monetar va makroprudensial siyosatning vazifalarini muvofiqlashtirish muhim. Mardoyan va Sargsyan (2025) inflyatsiyani boshqarish bilan moliyaviy barqarorlikni ta’minlash o‘rtasida muvozanat zarurligini ta’kidlaydi. Svensson (2018) esa monetar va makroprudensial siyosat maqsadlari o‘zaro bog‘liq bo‘lsa-da, ularning vositalari va mas’uliyatini aniq belgilash muhimligini ko‘rsatadi.

Risk-menejmentning korporativ darajasida korxonalar tashqi shoklarga tayyorgarlikni kuchaytirishi kerak. Bunda daromad va xarajatlar bo‘yicha bazaviy, salbiy va stress ssenariylarini tuzish, valyuta va foiz risklarini baholash, likvidlik zaxirasini shakllantirish,

yetkazib beruvchilar va sotuv bozorlarini diversifikatsiya qilish hamda qarzdorlik chegaralarini belgilash muhimdir. Makroiqtisodiy riskning korxona darajasiga uzatilishi ko‘pincha talab, narx, kredit va valyuta kanallari orqali yuz beradi.

Davlat darajasida esa erta ogohlantirish tizimini institutsional jihatdan mustahkamlash maqsadga muvofiq. Buning uchun yuqori chastotali iqtisodiy ko‘rsatkichlar, bank ma’lumotlari va tashqi sektor indikatorlarini yagona monitoring panelida birlashtirish mumkin. Risk indikatorlari oldindan belgilangan chegaralarga yaqinlashganda ssenariy tahlili va stress-testlar faollashtirilishi kerak.

Makroprudensial siyosat kredit va aktivlar bozoridagi ortiqcha risk to‘planishini cheklashda alohida ahamiyatga ega. Kreditning haddan tashqari tez o‘sishi davrida kapital buferlari, kreditga qiymat nisbatlari va qarz yukini cheklovchi vositalardan foydalanish mumkin. Biroq bunday choralar kreditni asossiz cheklab qo‘ymasligi uchun real sektor, ayniqsa kichik va o‘rta biznesga ta’siri muntazam baholanishi lozim.

Fiskal siyosatda kontrsiklik tamoyilni kuchaytirish ham muhim. Yuqori iqtisodiy o‘sish davrida zaxira yaratish, samarasiz xarajatlarni qisqartirish va davlat qarzi tarkibini optimallashtirish salbiy shok paytida fiskal imkoniyatni kengaytiradi. Pasayish davrida esa vaqtinchalik, manzilli va aniq mezonlarga asoslangan qo‘llab-quvvatlash choralari aholi daromadlari va bandlikning keskin qisqarishini yumshatishi mumkin.

Shu asosda O‘zbekiston uchun makroiqtisodiy risklarni boshqarish mexanizmini quyidagicha ifodalash mumkin: risklarni identifikatsiya qilish → indikatorlarni monitoring qilish → ssenariy va stress-test → siyosat vositalarini muvofiqlashtirish → manzilli choralarni qo‘llash → natijalarni baholash → risk modelini yangilash. Mazkur jarayonning uzluksizligi iqtisodiy shoklarga javob berish tezligi va sifatini oshiradi.

Xulosa

Tadqiqot natijalari makroiqtisodiy beqarorlik iqtisodiy inqirozga olib keluvchi yagona omil emasligini, biroq narxlar, moliyaviy tizim, tashqi sektor, davlat moliyasi va mehnat bozoridagi risklar bir vaqtda kuchayganda iqtisodiy pasayish ehtimoli va ko‘lami ortishini ko‘rsatadi. Shu sababli iqtisodiy barqarorlikni ta’minlash alohida indikatorlarni emas, ularning o‘zaro bog‘liqligi va uzatish kanallarini boshqarishni talab qiladi.

O‘zbekistonning 2025-yil yakunlari iqtisodiyotda 7,7 foizlik real YAIM o‘sishi, sanoat, xizmatlar va tashqi savdoda yuqori faollik saqlanganini ko‘rsatadi. Bu holat joriy davrni iqtisodiy inqiroz sifatida tavsiflash uchun asos bermaydi. Biroq inflyatsiya, tashqi energiya narxlari, asosiy savdo hamkorlaridagi o‘zgarishlar, kredit va likvidlik sharoitlari kabi omillar muntazam nazoratni talab qiladi.

Ilmiy tadqiqotlar makroprudensial vositalar, moliyaviy nazorat va siyosatlar o‘rtasidagi muvofiqlashtirish bank inqirozi va tizimli risklarni kamaytirishda muhimligini ko‘rsatadi. Shu bois O‘zbekistonda makroiqtisodiy monitoringni erta ogohlantirish indikatorlari bilan boyitish, bank va korxonalarda stress-test amaliyotini kengaytirish, fiskal zaxiralarni mustahkamlash hamda bandlik va ijtimoiy himoya choralarini risk darajasiga moslashtirish maqsadga muvofiq.

Takliflar:

1. Makroiqtisodiy, moliyaviy va ijtimoiy indikatorlarni birlashtiruvchi yagona erta ogohlantirish monitoring tizimini shakllantirish.

2. Bank tizimida kredit, likvidlik, foiz va valyuta risklari bo‘yicha muntazam stress-testlarni kengaytirish hamda natijalarni makroprudensial qarorlar bilan bog‘lash.

3. Yuqori iqtisodiy o‘sish davrida fiskal zaxiralarni mustahkamlash, davlat qarzi va byudjet risklarini o‘rta muddatli ssenariylar asosida boshqarish.

4. Korxonalarda ssenariyli rejalashtirish, likvidlik zaxirasi, valyuta va foiz risklarini boshqarish hamda ta’minot va sotuv bozorlarini diversifikatsiya qilish amaliyotini kengaytirish.

5. Iqtisodiy pasayish xavfi kuchayganda bandlikni saqlash va aholi daromadlarini qo‘llab-quvvatlash choralarini vaqtinchalik, manzilli va natijadorlik mezonlari asosida amalga oshirish.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Stiglitz, J. E. (2011). Rethinking Macroeconomics: What Went Wrong and How to Fix It. Global Policy, 2, 165–175. DOI: 10.1111/j.1758-5899.2011.00095.x.
2. Galati, G., & Moessner, R. (2012). Macroprudential Policy – A Literature Review. Journal of Economic Surveys, 27, 846–878. DOI: 10.1111/j.1467-6419.2012.00729.x.
3. Galati, G., & Moessner, R. (2018). What do we know about the effects of macroprudential policy? Economica, 85, 735–770. DOI: 10.1111/ecca.12229.
4. Nakatani, R. (2020). Macroprudential policy and the probability of a banking crisis. Journal of Policy Modeling, 42, 1169–1186. DOI: 10.1016/j.jpolmod.2020.05.007.
5. Brave, S. A., & López, J. A. (2017). Calibrating Macroprudential Policy to Forecasts of Financial Stability. Working Paper. DOI: 10.24148/wp2017-17.
6. Svensson, L. E. O. (2018). Monetary policy and macroprudential policy: Different and separate? Canadian Journal of Economics. DOI: 10.1111/caje.12345.
7. You, Y., Hu, X., & Guo, H. (2023). Macroprudential policy, economic crises and economic growth. Digital Economy and Sustainable Development, 1. DOI: 10.1007/s44265-023-00014-1.
8. Mardoyan, A. V., & Sargsyan, H. A. (2025). New challenges in monetary policy under economic instability. Region and the World. DOI: 10.58587/18292437-2025.4-204.
9. O‘zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo‘mitasi. (2026). O‘zbekiston Respublikasining ijtimoiy-iqtisodiy holati: 2025-yil yanvar–dekabr.
10. World Bank. (2026). Uzbekistan: Country Data and Economic Overview.